

Czy w jednostce samorządowej na stanowisku pomocniczym i obsługi można zatrudnić obywatela Ukrainy nie posiadającego statusu uchodźcy?

Autor: **Michał Culepa**

Odpowiedzi udzielono 31 sierpnia 2022 roku

Pytanie

Czy w jednostce samorządowej na stanowisku pomocniczym i obsługi można zatrudnić obywatela Ukrainy nie posiadającego statusu uchodźcy (przekroczenie granicy przed datą 24.02.2022) bez dokumentów (na podstawie oświadczenia)?

Odpowiedź

Dopuszczalne jest zatrudnienie obywatela Ukrainy w jednostce samorządowej na stanowisku nieurzędniczym, także gdy przybył on przed wybuchem wojny z Rosją, o ile przebywa on cały czas legalnie w Polsce.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy z 12.03.2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2022 r. poz. 583 ze zm.) – dalej u.p.o.a. obywatel Ukrainy jest uprawniony do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie pobytu zgodnego z obowiązującymi przepisami, w przypadku gdy:

- jego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 u.p.o.a. lub
- jest obywatelem Ukrainy przebywającym legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

– jeżeli podmiot powierzający wykonywanie pracy powiadomi w terminie 14 dni od dnia podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy powiatowy urząd pracy właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu o powierzeniu wykonywania pracy temu obywatelowi, a praca jest powierzana w wymiarze czasu pracy nie niższym niż wskazany w powiadomieniu lub liczbie godzin nie mniejszej niż wskazana w powiadomieniu oraz za wynagrodzeniem nie niższym niż ustalone według stawki określonej w powiadomieniu, proporcjonalnie zwiększonym w przypadku podwyższenia wymiaru czasu pracy lub liczby godzin pracy – przy czym obowiązek powiadomienia nie dotyczy przypadku, w którym obywatel Ukrainy wykonuje pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z przepisami art. 87 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Przepis powyższy dotyczy zarówno obywateli Ukrainy uciekających przed konfliktem zbrojnym z terytorium Ukrainy od 24.02.2022 r., ale także pobytu i pracy obywateli Ukrainy, którzy przebywali już w Polsce legalnie przed 24.02.2022 r. (por. „Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy. Komentarz z wzorami dotyczącymi pobytu, dostępu do rynku pracy, świadczeń

społecznych, edukacji i opieki zdrowotnej” red. P. Drebnkowski, Legalis, Warszawa 2022, art. 22, nb. 1).

Zgodnie zaś z art. 23a ust. 1 u.p.o.a. obywatele Ukrainy przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 u.p.o.a., lub obywatele Ukrainy przebywający legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mogą być zatrudniani na stanowiskach pomocniczych i obsługi w jednostkach wymienionych w art. 2 ustawy z 21.11.2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 530). Nie ma więc przeszkód do zatrudnienia na stanowisku nieurzędniczym obywatela Ukrainy w jednostce samorządowej, pod warunkiem, że przebywa on legalnie w Polsce, także wtedy jeśli przybył do Polski przed wybuchem wojny z Rosją.

Przepis art. 23a ust. 1 w zw. z ust. 4 u.p.o.a. zwalnia osoby będące obywatelami Ukrainy z obowiązku potwierdzania znajomości języka polskiego, dotyczy to również osób zajmujących stanowiska nieurzędnicze.

Jednakże brak dokumentów poświadczających zatrudnienie może ograniczyć pulę stanowisk, na jakich osoby te mogą być zatrudnione, gdyż w takim przypadku będą one traktowane jako osoby z wykształceniem podstawowym lub dysponujące umiejętnościami do wykonywania określonej pracy i tylko takie stanowiska będą mogły zajmować. Nie będzie natomiast możliwe zatrudnienie takiej osoby na stanowisku, gdzie wymagane jest co najmniej średnie albo wyższe wykształcenie, bez wykazania lub potwierdzenia przez taką osobę wykształcenia średniego lub wyższego.